

1 Üldalused

1.1 Keele- ja kirjanduspädevus

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärgiks põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, see tähendab suutlikkus mõista eakohaseid ilukirjandustekste ja nende osatähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos ning tajuda keelt ja kirjandust kui rahvusliku ja iseenda identiteedi alust; keeleteadlikkus ja oskus end vastavalt suhtlussituatsioonile ja keelekasutuseesmärkidele nii suuliselt kui ka kirjalikult väljendada; arusaamine, et lugemine teeb vaimselt rikkamaks. Keele ja kirjanduse õpetamisega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) väärtustab keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;
- 2) teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;
- 3) omandab põhiteadmised keelest ja saavutab õigekirjaoskuse;
- 4) väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, arvestades kultuuris välja kujunenud keelekasutustavasid;
- 5) kuulab, loeb ja kirjutab mõtestatult eri liiki tekste ning esitab teavet eri viisidel;
- 6) kasutab asjakohaselt erinevaid suhtluskanaleid ning suudab leida, kriitiliselt hinnata ja kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
- 7) väärtustab nii rahvuskirjandust kui ka teiste rahvaste kirjandust, nii oma rahva pärimuskultuuri ja traditsioone kui ka kultuurilist mitmekesisust;
- 8) tajub kirjandusteost kui kunstiteost, mõistab selle kunstilisi väärtusi;
- 9) loeb eakohast väärtkirjandust, kujundades kirjanduse kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning rikastades mõtte- ja tundemaailma;
- 10) suudab kujundada ja väljendada isiklikku arvamust ning tunnustab ja arvestab teiste inimeste arvamust;
- 11) oskab õppida, hangib teavet eri allikatest, kasutab sõna- ja käsiraamatuid.

1.2 Ainevaldkonna õppeained ja nende maht

Ainevaldkonna õppeaine on vene keel. Vene keelt õpitakse 1.–3. klassini.

Ainekavades esitatud taotletavate õpitulemuste ja õppesisu koostamisel on aluseks võetud arvestuslik nädalatundide jagunemine kooliastmete ja ainete kaupa järgmiselt: **I kooliaste**

Vene keel 19 nädalatundi

Õppeainete nädalatundide jagunemine kooliastmete sees määratakse kindlaks kooli õppekavas arvestusega, et taotletavad õpitulemused ja õppe-kasvatuseesmärgid on saavutatavad.

1.3 Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Keel on rahvuskultuuri ja rahvusliku identiteedi kandja. Keele valdamine kõnes ja kirjas on inimese mõtlemisvõime kujunemise, vaimse arengu ning sotsialiseerumise alus ja eeldus. Eesti/vene keele hea valdamine on eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes.

Ainevaldkonna õppeainetes omandavad õpilased keele- ja kirjandusteadmisi ning saavad lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi. Teadmiste ning kogemuste alusel kujuneb õpilasest põhikooli lõpuks teadlik, aktiivne ja vastutustundlik lugeja, kirjutaja ning suhtleja.

Ainevaldkonna õppeained toetavad eeskätt õpilase emakeele- ja kirjanduspädevuse ning kommunikatiivsete oskuste arengut, kuid ka tema identiteedi ja enesetunnetuse kujunemist ning kultuurilist ja sotsiaalset arengut.

1.–3. klassis arendatakse vene keele õppes kõiki keelelisi osaoskusi (kõnelemine, kuulamine, lugemine, kirjutamine) ja õigekeelsust. Osaoskusi ja õigekeelsust arendatakse nii teabe- ja tarbetekstide kui ka ilukirjandustekstide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu.

Ainevaldkonnasisese lõimingu põhialus on avar tekstikäsitlus, mis hõlmab nii suulisi kui ka kirjalikke tarbe- ja ilukirjandustekste, samuti pildilisi, graafilisi ning teist liiki tekste. Ainevaldkonna õppeainete koostoimes omandatakse teiste õppeainete õppimiseks vajalikke kuulamis-, kõnelemis-, lugemis- ja kirjutamisstrateegiaid, kujuneb soov ning oskus oma mõtteid väljendada.

Keelekasutust ning oskust tekste mõista ja luua arendatakse teksti- ja õigekeelsusõpetuse kaudu. Vene keelt ja kirjandust õppides omandab õpilane keelelise suhtluse oskused ja vilumused, õpib oma mõtteid ning tundeid väljendada, kuuldut ja loetut analüüsima ning kogutud teavet üldistama. Kirjanduslike tekstide lugemine ja käsitlemine tundides avardab õpilaste kultuuri- ja elukogemust, rikastab sõnavara, soodustab kirjandushuvi ning lugejavõimete ja isiksuse arengut.

Keeleliste osaoskuste lõimimise tulemusel arenevad õpilaste mõtlemisvõime, suhtlusoskus ja enesetunnetus. Õpilased on võimelised eetiliselt, olusid ja partnerit arvestades suhtlema, teadlikumalt õppima ja tegutsema.

1.4 Üldpädevuste kujundamise võimalusi

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete kaudu kujundatakse õpilastes kõiki riiklikus õppekavas kirjeldatud üldpädevusi. Seda tehakse erinevate tekstide lugemise, nende üle arutlemise reflekteerimise ja kirjutamise kaudu ning kasutades mitmesuguseid koostöövorme (ühisarutelud, projektid jne). Saavutatud üldpädevused kajastuvad tekstiloomes, esitlustes, arutlustes. Pädevustes eristatava nelja omavahel seotud komponendi – teadmiste, oskuste, väärtushinnangute ning käitumise kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes oma väärtushinnangute ja enesekehtestamisoskusega loob sobiva õpikeskkonna ning mõjutab õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist.

Kultuuri- ja väärtuspädevus. Kirjandusõpetuses kujundatakse kõlblisi ja esteetilis-emotsionaalseid väärtusi ning kultuuriväärtuste mõistmist ilukirjandus- ja aimetekstide kaudu. Keeleõpetus rõhutab vaimseid ja kultuuriväärtusi: keele kui rahvuskultuuri kandja tähtsust, keeleoskust kui inimese identiteedi olulist osa. Keeleõpetuses väärtustatakse funktsionaalset kirjaoskust ning teadlikku kriitilist suhtumist teabeallikatesse, sh meediasse.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Keele- ja kirjandustundides kasutatava paaris- ja rühmatöö käigus kujundatakse koostööoskust, julgustatakse oma arvamust välja ütleva, kaaslaste ideid tunnustama ja teistega arvestama, ühiseid seisukohti otsima. Eri laadi ülesannete kaudu kujundatakse oskust suhelda eetiliselt ja olusid arvestades nii suuliselt kui ka kirjalikult, nii vahetult kui ka veebikeskkonnas.

Enesemääratluspädevus. Tekstide üle arutledes kujundatakse õpilastes positiivset minapilti. Õpiolukordades luuakse võimalused suhestuda käsitletavate teemadega, loovülesannete kaudu tuuakse esile õpilaste eripärad ja anded, vormitakse maailmavaade.

Õpipädevus. Keele- ja kirjandustundides arendatakse kuulamis- ja lugemisoskust, eri liiki tekstide mõistmist, fakti ja arvamuse eristamist, erinevatest allikatest teabe hankimist ja selle kriitilist kasutamist, eri liiki tekstide koostamist ning oma arvamuse kujundamist ja sõnastamist.

Suhtluspädevus. Keele- ja kirjandustundides kujundatakse suulise ja kirjaliku suhtluse oskust, suhtluspartneri ja tema suulise ja kirjaliku kõne mõistmist, suhtluspartneriga arvestamist ning sobiva käitumisviisi valikut, oma seisukohtade esitamise ja põhjendamise oskust. Õppetegevuse ja

õppetekstide kaudu pannakse alus õpilaste diskuteerimis- ja väitlemis- ning tänapäevasele kirjaliku suhtlemise oskusele.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus. Teabetekstide abil arendatakse oskust lugeda teabegraafikat või muul viisil visuaalselt esitatud infot, leida arvandmeid, lugeda ja mõista tabelite, skeemide, graafikute ning diagrammidena esitatud infot ning seda analüüsida, sõnalise teabega seostada ja tõlgendada. Vanemates tekstides kasutatud mõõtühikute teisendamise kaudu edendatakse arvutusoskust. Õpitakse eristama teaduslikku teavet ilukirjanduslikust ja populaarteaduslikust teabest ning kasutama tehnoloogilisi abivahendeid tekstide loomisel, korrigeerimisel ja esitamisel.

Ettevõtlikkuspädevus. Ettevõtlikkuse ning vastutustunde kujunemist toetatakse nii meedia- ja kirjandustekstidest kui ka igapäevaelust lähtuvate eakohaste probleemide arutamisega, nende suhtes seisukoha võtmise ja neile lahenduste otsimisega nii keele- ja kirjandustundides kui ka loovtöodes. Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist soodustab õpilaste osalemine projektides, mis eeldavad õpilaste omaalgatust ja aktiivsust ning keele- ja kirjandusteadmiste rakendamist ning täiendamist eri allikatest.

1.5 Ainevaldkonna õppeainete lõimingu võimalusi teiste ainevaldkondadega

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeained toetavad pädevuste saavutamist teistes valdkondades. Keele- ja kirjandustundides arendavad õpilased kõikides õppeainetes vajalikku suulist ja kirjalikku väljendus- ning suhtlusoskust, õpivad lugema ja mõistma eri liiki tekste, sh teabe- ja tarbetekste, arendavad kirjandustekste lugedes sõnavara ning avardavad maailmapilti; õpivad kirjutama eri tüüpi tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja õpitud termineid ning sobivat stiili; õpivad koostama ja vormistama uurimistöid, kasutama allikaid ja viitama neile; harjuvad kasutama eri liiki sõna- ja käsiraamatuid.

Arutlusoskust ning info hankimise, tõlgendamise ja kasutamise oskusi arendatakse nii keele ja kirjanduse valdkonna kui ka teiste ainete õppes, töötades sisult erinevate tekstidega, samuti diskussioonide ja väitluste kaudu. Lõimingut toetab elementaarsete õigekirjanõuete järgimine teiste ainevaldkondade tundides.

Võõrkeeled. Eesti/vene keele õpetuse kaudu arendatakse õpilaste kirjalikku ja suulist eneseväljendus- ning arutlusoskust, oskust luua tekste ning neist aru saada. Võõrkeelte õppimisel on abiks eesti/vene keele tundides omandatud keelemõisted. Omandatud võõrsõnad toetavad võõrkeelte õppimist. Maailmakirjanduse autorite ja teostega tutvumine tekitab huvi võõrkeelte

õppimise vastu. Õpitavas võõrkeeles kirjutavate autorite teoste lugemine ja arutamine süvendab huvi selle keele maa ja kultuuri ning ka kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu.

Matemaatika. Õppetekstide ja tekstülesannete mõistmist soodustab eesti/vene keele ja kirjanduse tundides arendatav lugemisoskus. Arvsõnade õigekirja õppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist.

Loodusained. Loodusteaduslike õppe- ja teabetekstide mõistmine eeldab head lugemisoskust ja tööd tekstiga. Kohanimede ning loodusnähtuste ja -objektide nimetuste õigekirja kinnistatakse keele- ja kirjandustundides. Loodusteemalised tekstid õppe- ning ilukirjanduses aitavad loodustundma õppida ja väärtustada. Loodusainetes omandatud sõnavara ning teadmised soodustavad omakorda kirjandusteoste looduskirjelduste mõistmist ja kujutluspiltide teket ning võimendavad seeläbi emotsionaalset mõju lugejale.

Sotsiaalsained. Ilukirjandusteoste lugemine ja analüüs toetavad maailmapildi kujunemist, ajaloosündmuste mõistmist ning ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Kirjandustekste valides ja käsitledes peetakse silmas ühiskonnas olulisi valdkondi: väärtused ja kõlblus; suhted kodus ja koolis; omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus; kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Sotsiaalainete õppimise käigus omandatud teadmised ajaloost, ühiskonna arengust ja toimimisest ning inimese staatusest ühiskonnas toetavad kirjandusteoste käsitlemisel ühiskondlike probleemide ja inimsuhete mõistmist. Keeletundides õpitakse riikide, ühenduste, organisatsioonide, ajalooliste isikute, ajaloosündmuste nimede õigekirja norme, mida ajaloo- ja ühiskonnatundides kinnistatakse konkreetsete näidete varal.

Kunstiained. Kunstiainete õpet toetab lähenemine kirjandusele kui kunstiainele. Kirjandusteose analüüs seostatuna illustratsioonide vaatlusega soodustab kunsti väljendusvahendite eripära mõistmist. Reklaami käsitlemine keeleõppes eeldab ka visuaalsete ja audiitiivsete komponentide eritlemist ja analüüsi. Kirjandusteose käsitlemise illustreerimine vastava ajastu muusikaga soodustab arusaamist muusika emotsionaalsest mõjust ning kunstilistest väljendusvahenditest. Kirjanduse ja muusikaõpetuse ühisosa on (rahva)laul, selle tekst ja esitus.

Kehaline kasvatus. Meedia- ja kirjandustekstide valiku kaudu saadakse elukogemusi. Plakateid ja esitlusi koostades kujundatakse tervist väärtustavat eluhoiakut. Väitlustes propageeritakse tervislikku eluviisi ning dramatiseeringutes ja rollimängudes saab läbi mängida mitmesuguseid elulisi olukordi.

Tehnoloogia. Õppe- ja teabetekstide kaudu kujundatakse oskust hinnata tehnoloogia rakendamisega kaasnevat võimalusi ja ohte, kasutada eetiliselt nüüdisaegseid tehnoloogiaid oma õpi-, töö- ja suhtluskeskkonna kujundamisel ning järgida tehnilisi vahendeid kasutades ohutus- ning intellektuaalomandi kaitse nõudeid.

1.6 Läbivate teemade rakendamise võimalusi

Õppekava läbivaid teemasid peetakse silmas valdkonna õppeainetes eesmärkide seadmisel, õpitulemuste ning õppesisu kavandamisel, lähtudes kooliastmest ning õppeaine spetsiifikast.

Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine. Rollimängude, tekstide käsitlemise, arutelude ja loovtööde kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevasel tööelul. Arendatakse suutlikkust kujundada oma arvamust, väljendada end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, lahendada probleeme. Õppetegevus võimaldab õpilasel kujundada eneseanalüüsiks vajalikku sõnavara, et analüüsida oma huvisid, võimeid, nii ainealaseid kui ka teisi oskusi ja teadmisi ning õpilast suunatakse kasutama eneseanalüüsi tulemusi oma tulevase haridustee ja tööelu planeerimisel. Õppetegevus võimaldab töömaailmaga ka vahetult kokku puutuda (nt õppekäigud ettevõttesse, ainevaldkonnaga seotud ametite tutvustus). Kujundatakse oskust koostada õpingute jätkamiseks ja tööle kandideerimiseks vajalikke dokumente. Meediatekstide analüüsi kaudu juhatakse õpilasi märkama ühiskonnas toimuvaid protsesse ja arutlema selle üle, kuidas need mõjutavad haridusteed ning tulevast tööelu.

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Tervis ja ohutus. Teemakohaste tekstide varal, probleemülesannete lahendamise ning suuliste ja kirjalike arutluste kaudu toetatakse õpilaste kujunemist sotsiaalselt aktiivseteks, keskkonnateadlikeks, vastutustundlikeks ning tervist ja turvalisust väärtustavateks inimesteks.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Eri liiki tekstide käsitlemise kaudu suunatakse õpilasi märkama ühiskonna probleeme ja neile lahendusi otsima. Projektides osalemine aitab kasvatada aktiivset ellusuhtumist.

Kultuuriline identiteet. Keele ja kirjanduse kui rahvuskultuuri kandjate toel kujuneb õpilastes arusaam endast, teadmine oma juurtest, eesti keele erikujudest (nt Mulgi, Võru, Setu, Kihnu murre). Emakeele ja kirjanduse väärtustamise kaudu õpitakse lugu pidama endast ja oma rahvast, teiste rahvaste tekstide abil kujundatakse arusaam kultuuride erinevustest, aga ka tõdemus inimkonna kultuurilisest ühisosast.

Teabekeskond. Erinevatest allikatest (sh internetist) teabe hankimine, selle kriitiline hindamine ja kasutamine on nii keele- ja õpeteemakohaste teadmiste laiendamise kui ka tekstiloome eelduseks. **Tehnoloogia ja innovatsioon.** Õpiülesannete lahendamiseks kasutatakse teadlikult infoühiskonna võimalusi, õpilasi suunatakse alternatiivseid lahendusi otsima, oma ideid ellu rakendama.

Väärtused ja kõlblus. Ilukirjandust ning kultuuriteemalisi teabetekste lugedes ja analüüsid, nende üle arutledes ning nende põhjal kirjutades pööratakse tähelepanu õpilaste kujunemisele kõlblisteks isiksusteks, kes teavad ja tunnustavad üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi. Tekstide analüüsi abil kujundatakse julgust astuda välja taunimisväärsete tegude ja hoiakute vastu.

1.7 Õppetegevuse kavandamine ja korraldamine

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaines seatud eesmärkidest, taotletavatest õpitulemustest ja õppesisust ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja põhiteemadega;
- 2) taotletakse, et õpilaste õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas ja jaotub õppeaasta jooksul ühtlaselt, nii et jääb piisavalt aega ka puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 3) võimaldatakse õpilastel õppida üksi ja koos teistega (paaris- ja rühmatööd), et toetada nende kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) arvestatakse õpilaste individuaalseid iseärasusi ning kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad sobiva pingutusega õppida;
- 5) kasutatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogia õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) kasutatakse mitmekesist õppemetoodikat, sealhulgas aktiivõpet (rollimäng, loovtöö, arutelu, väitlus, õpimapi ja uurimistöö koostamine, omaloomingu esitamine jne);
- 7) laiendatakse traditsioonilist õpikeskkonda (arvuti/multimeediaklass, muuseum, näitus, raamatukogu, ettevõtted, loodus jne);
- 8) rakendatakse õppetegevust toetavaid ja mitmekesistavaid õppevorme (ekskursioonid kirjanikega seotud paikadesse ning keele ja kirjandusega seotud asutustesse, kohtumised kirjanike ja tõlkijatega, loomekonkursid, konkurssideks valmistumine, projektõpe jne), pidades oluliseks sotsiaalse kompetentsuse saavutamist;
- 9) arendatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja hoiakuid.

Õppesisu käsitlemisel teeb aineõpetaja valiku arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkondlikud ning ainepädevused on saavutatavad.

1.8 Hindamise alused

Ainekavas on kirjeldatud õpitulemused õppeaines kooliastmete kaupa kahel tasandil: üldised õpitulemused õpetamise eesmärkidena ja õpitulemused osaoskuste raames. Hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi suuliste vastuste, sealhulgas esituste ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust ainekavades taotletavatele õpitulemustele; õpilaste individuaalseid iseärasusi ja mõtlemistasandite arengut. Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest.

Hoiakutele (nt huvitatus, tähtsuse mõistmine, väärtustamine, vajaduste arvestamine, kokkulepitud reeglite järgimine) antakse hinnanguid.

Hindamise kriteeriumid ja viiepallisüsteemist erinev hindamise korraldus täpsustakse kooli õppekavas.

Eesti/vene keele õppimise tulemusi kokku võtva hindamise vormiks võib olla kompleksne töö.

- 1) I kooliastmes hinnatakse õpilase:
- 2) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist,
- 3) lugemist, s.o lugemistehnikat, teksti mõistmist ja vabalugemist,
- 4) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja kirjalikku tekstiloomet.

Kirjalikes kirjandusülesannetes parandab õpetaja ka keelevead, kuid hinnates arvestab valdavalt töö sisu. Omaloominguliste tööde puhul võib lisahindega tunnustada esteetilist aspekti.

1.9 Füüsiline õppekeskkond

Kool korraldab keele ja kirjanduse valdkonna ainete õpet:

- 1) klassis, kus saab mööblit ümber paigutada liikumistegevusteks (nt dramatiseeringud, õppemängud) ning rühmatöök;
- 2) kooli raamatukogus ning väljaspool kooli vastavalt kooli õppekavas sätestatule.
- 3) Kool võimaldab:
- 4) klassiruumis kasutada õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni;
- 5) kasutada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid, sealhulgas veebisõnaraamatuid.

2 Ainekava

2.1 Vene keele õppe- ja kasvatuseesmärgid

Vene keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tajub keeleoskust teadmiste omandamise alusena ja oma identiteedi olulise osana;
- 2) omandab põhiteadmised keelest ning oskab neid igapäevaelus ja õppetöös kasutada, järgides vene kirjakeele norme;
- 3) oskab oma arvamusi põhjendada ning suuliste ja kirjalike tekstide alusel iseseisvalt järeldusi teha;
- 4) mõistab keele tähtsust eneseväljendus- ja suhtlusvahendina, arendab keeleoskust, arvestades suhtlusolukorda ja -eesmärki;
- 5) loeb ja kuulab mõtestatult eri tüüpi tekste ning koostab neid suuliselt ja kirjalikult;
- 6) kasutab oma kirjakeeleoskuse täiendamiseks sõna- ja käsiraamatuid ning internetiallikaid;
- 7) õpib asjakohaselt kasutama erinevaid suhtluskanaleid, arendab oskust leida, kriitiliselt hinnata ning sihipäraselt kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
- 8) mõistab vene keele olulisust vene kultuuri kandja ja suhtlusvahendina ning suhtub lugupidavalt teiste rahvaste keelde ja kultuuri.

2.2 Vene keele õppeaine kirjeldus

Keeleoskus võimaldab mõista ja väärtustada rahvuskultuuri. Vene keele hea valdamine on eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes vene õppekeelega koolis. Ainevaldkonna õppeained toetavad eeskätt põhikooliõpilaste emakeele- ja kirjanduspädevuse ning kommunikatiivsete oskuste arengut. Neis õppeainetes omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning saadakse erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi. Ainevaldkonna õppeained toetavad ka õpilaste identiteedi ja enesehinnangu kujunemist ning kultuurilist ja sotsiaalset arengut.

1.– 4. klassini on vene keel õppeaine, milles arendatakse nelja keelelist osaoskust (kõnelemine, kuulamine, lugemine, kirjutamine) ning õigekeelsust nii teabe- ja tarbetekstide kui ka kirjandustekstide lugemise, arutlemise ja kirjutamise kaudu; kujundatakse algteadmisi foneetikast, ortoepiast, ortograafiast, leksikoloogiast, fraseoloogiast, morfeemikast, grammatikast. I kooliastmes on vene keele õpe peamiselt praktiline. Õpilased omandavad algteadmised keelest ja

kirjandusest, õpivad õigesti kõnelema, lugema, kirjutama ja tähelepanelikult kuulama, arendatakse õpilaste tähelepanuvõimet ja lugemishuvi.

2.3 Vene keele õppe- ja kasvatuseesmärgid I kooliastmes

3. klassi lõpetaja:

- 1) mõistab suulisi ja kirjalikke küsimusi ning vastab nendele, kasutades kõnes ja kirjas sobivaid lühivastuseid ning terviklauseid;
- 2) oskab kirjeldada eset, olendit ja olukorda;
- 3) oskab jutustada endast, oma huvidest ja hobidest ning lähiümbruses toimuvast;
- 4) loeb tekste selgelt, mõtestatult, ilmekalt, vigadeta ja õige intonatsiooniga ning arvestades vene kirjakeele hääldusnorme;
- 5) jutustab teksti ümber detailselt või lühidalt lihtsa plaani järgi, küsimustele vastates ja märksõnadele toetudes;
- 6) oskab määrata kuuldu teksti teemat ja põhiideed;
- 7) loeb iseseisvalt ülesandeid ja juhendeid ning täidab neid;
- 8) kirjutab kalligraafiliselt ümber trüki- ja käsikirjalist teksti;
- 9) kirjutab õigesti õpitud ortogramme ja punktogramme;
- 10) koostab ning kirjutab lihtsaid jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;
- 11) saab aru lihtsast plaanist, tabelist, diagrammist ja kaardist;
- 12) suudab leida asjakohast teavet erinevatest allikatest ja kasutab eakohaseid

2.4 Vene keele õpitulemused ja õppesisu I kooliastmes

2.4.1 Õppesisu

1. Klass (245 tundi)	2. Klass (220 tundi)	3. Klass (210 tundi)
Üldteadmised vene keelest - 5 tundi <ul style="list-style-type: none">• Keele roll inimese elus.• Keel kui peamine suhtlusvahend.	Üldteadmised vene keelest - 5 tundi <ul style="list-style-type: none">• Keele roll inimese elus.• Keel kui peamine suhtlusvahend.• Sõnastik kui teatmekirjanduse liik.	Üldteadmised vene keelest - 5 tundi <ul style="list-style-type: none">• Keele roll inimese elus.• Keel kui peamine suhtlusvahend.• Sõnastik kui teatmekirjanduse liik. Tutvumine sõnastike tüüptidega.
Graafika. Foneetika. Ortoeepia - 100 tundi. <ul style="list-style-type: none">• Tähestik. Hääliku ja tähe suhe.• Rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud.• Tähtede e, ё, ю, я funktsioonid.• Rõhk.	Graafika. Foneetika. Ortoeepia - 20 tundi. <ul style="list-style-type: none">• Tähestik. Hääliku ja tähe suhe.• Rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud.• Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata.• Tähtede e, ё, ю, я funktsioonid.• Rõhk.	Graafika. Foneetika. Ortoeepia - 10 tundi. <ul style="list-style-type: none">• Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud.• Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata.

		<ul style="list-style-type: none"> • Tähtede e, ё, ю, я funktsioonid. Rõhk. • Sõnarõhu rasked juhud. Intonatsioon ja loogiline rõhk.
<p>Leksikoloogia ja fraseoloogia - 20 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leksika ehk keele sõnavara. • Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus. Ühe-ja mitmetähenduslikud sõnad. • Vanasõnad, kõnekäänud. 	<p>Leksikoloogia ja fraseoloogia - 15 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leksika ehk keele sõnavara. • Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus. Ühe-ja mitmetähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja ülekantud tähendus. • Sünonüümid. Antonüümid. • Vanasõnad, kõnekäänud. • Vene keele seletussõnastik. Vene keele antonüümide sõnastik. Vene keele sünonüümide sõnastik. 	<p>Leksikoloogia ja fraseoloogia - 15 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leksika ehk keele sõnavara. Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus. • Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja ülekantud tähendus. • Sünonüümid. Antonüümid. • Mitmetähenduslikud sõnad. Homonüümid. • Fraseologismid. Vanasõnad, kõnekäänud. • Vene keele seletussõnastik. Vene keele antonüümide sõnastik. Vene keele sünonüümide sõnastik.
<p>Lause. Tekst - 40 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid. • Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid. • Teksti sidustus. Pealkiri, põhiidee. Lõik. 	<p>Lause. Tekst - 35 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. • Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. • Liht- ja laiendatud laused. 	<p>Tekst - 40 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekst kui kommunikatsiooniüksus. Teksti sidusus. Pealkiri, põhiidee, teksti plaan. Lõik. • Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud,

<ul style="list-style-type: none"> • Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid. • Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid. • Teksti sidustus. Pealkiri, põhiidee, teksti plaan. Lõik. • Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus, näidend õnnesoov, kutse, juhend. 	<p>jutustus, luuletus, näidend, teadaanne, õnnesoov, kutse, juhend.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekstide otsimine internetist. • Eri tüüpi ja žanri kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks vene, eesti ja välisautorite teoste seast, arvestades järgmisi teemasid.
<p>Kirjandusliku lugemise temaatika - 40 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minu perekond. Mina ja mu pereliikmed. Otsi sopra ja hoia teda. Oppida on alati kasulik. 	<p>Kirjandusliku lugemise temaatika - 70 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aastaajad. Looduseimedest fantastikani. Headusest, mis võidab kurjuse, aususest ja õiglusest. • Tõsiselt ja naljaga pooleks. 	<p>Kirjandusliku lugemise temaatika - 30 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minu perekond. Mina ja mu pereliikmed. Otsi sopra ja hoia teda. Õppida on alati kasulik. • Aastaajad. Looduseimedest fantastikani. Headusest, mis võidab kurjuse, aususest ja õiglusest. • Tõsiselt ja naljaga pooleks.
<p>Ortograafia ja interpunktsioon - 40 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väike- ja suurtähe kasutamine. 	<p>Ortograafia ja interpunktsioon - 40 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väike- ja suurtähe kasutamine. 	<p>Ortograafia ja interpunktsioon - 10 tundi.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Tähtede ъ ja ь kasutamine. • Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja ц järel. • Poolitamisreeglid. • Interpunktatsioon: kirjavahemärgid lause lõpus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tähtede ъ ja ь kasutamine. • Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja ц järel. • Täis-ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. • Poolitamisreeglid. • Interpunktatsioon: kirjavahemärgid loetelu puhul ja lause lõpus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede ъ ja ь kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja ц järel. Tegusõna 2. pöörde muutelõppude õigekiri. He õigekiri tegusõnadega. Eessõnade õigekiri. • Poolitamisreeglid. Interpunktatsioon: kirjavahemärgid loetelu puhul ja lause lõpus.
	<p>Morfeemika ja sõnamoodustus - 20 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. • Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. 	<p>Morfeemika ja sõnamoodustus - 15 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. • Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. • Sõnamoodustus- ja sõnamuutemorfeemid. Sõnamoodustusviisid.
	<p>Morfoloogia - 15 tundi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nimisõna. Üldiseloomustus. Üld- ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid 	<p>Morfoloogia - 70 tundi.</p> <p>Nimisõna</p>

	<p>esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad.</p> <p>Nimisõnade ainsus ja mitmus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omadussõna. Üldiseloostus. • Tegusõna. Üldiseloostus. • Eessõna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Üldiseloostus. Üld- ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad. • Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus. • Nimisõnad, mis esinevad ainult ainsuse või mitmuse vormis. Nimisõnade käänamine. • Vene keele käänete süsteem. Nimisõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses. <p>Omadussõna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Üldiseloostus. Omadussõna sugu, arv ning kääne. Omadussõna ühildumine nimisõnaga soovormis, arvus ja käändes. • Esmased teadmised omadussõna täis- ja lühivormide kohta. • Omadussõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ning lauses. <p>Asesõna</p>
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Üldiseloostus. Asesõna sõnaliikide süsteemis. Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis. <p>Tegusõna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Üldiseloostus. Tegevusnimi (infinitiiv) ja tegusõna isikulised vormid. • Tegusõna ajavormid. Tegusõnade pööramine olevikus ja tulevikus. • Tegusõnade pööramine minevikus. • Tegusõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses. <p>Eessõna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Üldiseloostus.
		<p>Süntaks - 15 tundi.</p> <p>Sõnaühend</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sõnaühend kui süntaktiline ühik. Sõnaühendi põhisõna ja laiend. Lause • Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitunnused.

		<ul style="list-style-type: none"> • Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. Liht- ja laiendatud laused. Lause kõrvalliikmed: täiend, sihitis, määrus. Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid. Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid.
--	--	--

2.4.2 Õpitulemused

1. Klass	2. Klass	3. Klass
<p>Kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; • määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks; • määrab audioteksti teema; • saab aru õpetaja suulistest juhustest. 	<p>Kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; • määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks; • liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi- ja käsklauseid) ning tundevärvingu (hüüd- ja mittehüüdlauseid) põhjal; 	<p>Kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • määrab sõna häälikulise koostise, eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; • määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks; • liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi- ja käsklauseid) ning tundevärvingu (hüüd- ja mittehüüdlauseid) põhjal;

	<ul style="list-style-type: none"> • eristab kõnevorme (dialoog, monoloog) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt); • määrab audioteksti teema; • saab aru õpetaja suulistest juhistest. 	<ul style="list-style-type: none"> • eristab kõnevorme (dialoog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt); • määrab audioteksti teema ja peamise mõtte; • saab aru õpetaja suulistest juhistest.
<p>Suuline kone</p> <ul style="list-style-type: none"> • hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; • hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid; • arendab vestlust oma elus juhtunust, ja nähtust; • koostab lihtsaid jutustavaid tekste; • loeb peast luuletekste. 	<p>Suuline kone</p> <ul style="list-style-type: none"> • hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; • koostab ning hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid; • arendab vestlust oma elus juhtunust, loetust ja nähtust; • koostab lihtsaid jutustavaid tekste; • loeb peast luuletekste. 	<p>Suuline kone</p> <ul style="list-style-type: none"> • hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; • koostab ning hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid; • arendab vestlust oma elus juhtunust, loetust ja nähtust; • koostab lihtsaid jutustavaid ja kirjeldavaid ning ka arutlevaid tekste; • loeb peast luule- ja proosatekste.
<p>Lugemine</p> <ul style="list-style-type: none"> • täidab ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid; 	<p>Lugemine</p> <ul style="list-style-type: none"> • täidab ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid; • loeb iseseisvalt tekste ning saab neist aru; 	<p>Lugemine</p> <ul style="list-style-type: none"> • täidab ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;

<ul style="list-style-type: none"> • loeb iseseisvalt adapteeritud tekste ning saab neist aru; • hakkab lugema tabelleid, diagramme, skeeme. 	<ul style="list-style-type: none"> • loeb tabelleid, diagramme, skeeme. 	<ul style="list-style-type: none"> • loeb iseseisvalt mitmes žanris tekste ning saab neist aru; • loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist.
<p>Kirjutamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjutab vajaliku info vihikusse ja päevikusse; • tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni kirjas õigesti (tähtede и, е, ё, ю, я ja ь abil); • vormistab grammatikaülesandeid õigesti; • õpetaja abil koostab ja kirjutab ümberjutustusi piltide ja küsimuste järgi, • kirjutab õigesti etteütluse järgi sõnu, lauseid ja lühemaid tekste; • õpetaja abil oskab oma kirjalikke töid parandada. 	<p>Kirjutamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt; • tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni kirjas õigesti (tähtede и, е, ё, ю, я ja ь abil); • vormistab grammatikaülesandeid õigesti; • õpetaja abil koostab ja kirjutab ümberjutustusi piltide ja küsimuste järgi, • kirjutab õigesti etteütluse järgi lauseid ja tekste; • õpetaja abil oskab oma kirjalikke töid parandada. 	<p>Kirjutamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt; • tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni kirjas õigesti (tähtede и, е, ё, ю, я ja ь abil); • vormistab grammatikaülesanded õigesti; • kirjutab ümberjutustusi plaani ja märksõnade järgi, etteütlusi ning lihtsaid kirjandeid; • oskab oma kirjalikke töid parandada.